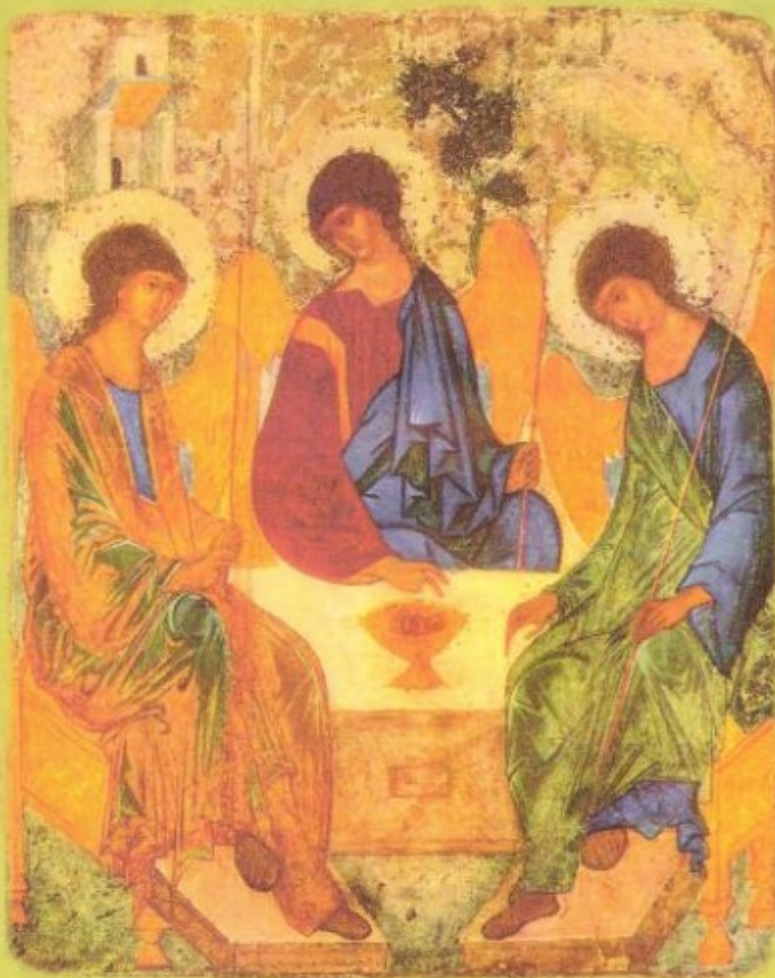

22 Οκτωβρίου 2014

Κανών Παρακλητικός εις το Θείον και προσκυνούμενων, Πανάγιον και παράκλητον Πνεύμα

/ [Ορθόδοξη πίστη](#)

ΑΓΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΟΥ ΓΡΑΙΚΟΥ

Κανὼν Παρακλητικός

εἰς τό Θεῖον καί Προσκυνούμενον,
Πανάγιον καί Παράκλητον Πνεῦμα

ΑΡΤΑ 2014

Γιά πρώτη φορά τό ἄγνωστο κείμενο τοῦ Ἀγίου Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ ἀπό τή Ρωσοσλαβονική γλῶσσα στήν Ὁρθόδοξη Ἑλληνική ὑμνογραφική γλῶσσα!

Βιβλιοπαρουσίαση

Πρωτοπρεσβυτέρου Δημητρίου Ἀθανασίου.

Πρεσβυτέρας Χαρούλας Τσουλιάη.

Ἰδιαίτερες εὐχαριστίες ὀφείλουμε στὸν «ἐν Τριάδι δωρεοδότην Θεόν», πού μᾶς ἀξίωσε, νά φέρουμε σέ πέρας τήν προσπάθεια ἔκδοσης τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνα στό Πανάγιο Πνεῦμα τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ, στήν ἑλληνική ὑμνογραφική γλῶσσα, μέ σκοπό νά συνεχίσουμε τήν προβολή τοῦ ἄγνωστου «ἐν πολλοῖς» ἔργου τοῦ Ἀγίου.

Ἡ συγκεκριμένη ἔκδοση τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνα στό Πανάγιο Πνεῦμα ἔχει πολύ μεγάλη σημασία καί γιά τούς παρακάτω κυρίως λόγους.

Α. Εἶναι ὁ μοναδικός Παρακλητικός Κανόνας πρὸς τό Πανάγιο Πνεῦμα, πού ὑπάρχει στήν Ἐκκλησιαστική ὑμνογραφία. Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Γραικός εἶναι ὁ πρῶτος πού συνέθεσε, ὡς μοναχός στή Μονή Βατοπαιδίου, Παρακλητικό Κανόνα στὸν Τίμιον Πρόδρομο, ἀλλὰ καί ὁ πρῶτος πού συνέθεσε παρακλητικό κανόνα στό Πανάγιο Πνεῦμα, ὡς ἔγκλειστος στή Μονή Βολοκολάμσκ.

Β. Τό ὑμνογραφικό κείμενο δίνεται γιά πρώτη φορά στό Χριστεπώνυμο πλήρωμα στήν ἑλληνική ὀρθόδοξη ὑμνογραφική γλῶσσα, γιά προσευχητική χρήση, μετά ἀπό 462 χρόνια ἀπὸ τή σύνθεσή του στή ρωσσολαβονική.

«Ὁ Κανὼν εἰς τό Ἅγιον Πνεῦμα - γραφεῖς ἀρχικῶς κατὰ τήν πρώτη φυλάκισί του στήν Μονή Βολοκολάμσκ ὑπὸ τοῦ ἐγκλείστου Μοναχοῦ Μαξίμου, κάτω ἀπὸ πολύ αὐστηρές συνθῆκες, μέ κάρβουνο στὸν τοῖχο τοῦ κελλίου του στήν ἑλληνική γλῶσσα, μετά τήν ἀπελευθέρωσί του καί τήν ἐν τῷ μεταξύ ἐκμάθησι τῆς Ρωσικῆς γλώσσης, μεταγλωττισθεὶς στήν Ρωσική του μορφή - εἶναι πρωτότυπος καί περισπούδαστος διὰ τὰ ὑψηλά θεολογικά του νοήματα..» (Ἀπὸ τὸν πρόλογο τοῦ Μητροπολίτη Κυθήρων κ.Σεραφεῖμ)

Τό ἔργο εἶναι συλλογικό καί ἡ ἔκδοση ἔγινε «προνοία, κόποις καί συνδρομῇ», τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Δημητρίου Ἀθανασίου, Καθηγητοῦ Χημικοῦ, καί τῆς Πρεσβυτέρας Χαρούλας Τσουλιάη, Καθηγητρίας Φιλολόγου (Ἄρτα 2014).

Ἡ μετάφραση τοῦ κειμένου ἀπὸ τή Ρωσσολαβονική στή νέα ἑλληνική γλῶσσα ἔγινε ἀπὸ εἰδικό μεταφραστικό κέντρο. Ὁ ἔλεγχος τῆς μετάφρασης ἔγινε ἀπὸ Ρώσους Ἑλληνιστές καθηγητές «προνοία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυρήνης κ.κ. Ἀθανασίου» μετά ἀπὸ παράκλησή μας καί ἡ μετατροπή τοῦ νεοελληνικοῦ κειμένου στήν Ὀρθόδοξη ὑμνογραφική γλῶσσα εἶναι ἔργο τοῦ καθηγητῆ καί ὑμνογράφου κ. Ἀντωνίου Μάρκου στό πλαίσιο τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κέντρου Ἀγιολογικῶν μελετῶν «Ὁσιος Συμεὼν ὁ μεταφραστής».

Ὁ μουσικολογικός ἔλεγχος τοῦ Κανόνα ἔγινε ἀπὸ τὸν Πρωτοψάλτη καί Μουσικοδιδάσκαλο κ.Γεώργιο Χρονόπουλο καί ἡ φιλολογική ἐπιμέλεια τῶν κειμένων ἔγινε ἀπὸ τήν πρεσβυτέρα Χαρούλα Τσουλιάη, καθηγήτρια φιλόλογο.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων κ.κ.Σεραφεῖμ, πού προλογίζει τό βιβλίο σημειώνει:

« ...Τόσον ἡ ἐπανασύνθεσις τοῦ ἀρχικοῦ Κανόνος, ὅσον καί ἡ σύνθεσις τοῦ προσφάτου, ἀποτελοῦν πνευματικά ἐπιτεύγματα εἰς δόξαν τοῦ Εὐλογητοῦ Θεοῦ καί τοῦ Προσκυνητοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἡ

ἀποκατάστασις τοῦ Κανόνος τοῦ Ἁγίου μετρικῶς καί τονικῶς, παρά τὰς δυσχερείας τοῦ πράγματος, θεωρεῖται λίαν φιλότιμος καί ἐπιτυχής».

Χαρακτηριστικά τοῦ βιβλίου

Σχῆμα:	17χ24
Ἀριθμός σελίδων	144
IBSN	978-960-93-6214-6
Ἐκτύπωση	Ἐσωτερικό 4 χρώματαἘξωτερικό 4 χρώματα
Χαρτί	σαμουά 120 γραμμαρίωνἘξώφυλλο μέ αὐτιά, velvet 350 γραμμαρίων.

Στό βιβλίο ὑπάρχουν καί οἱ ἑξῆς εἰκόνες:

1. Ἐμπροσθόφυλλο: ἡ περίφημη εἰκόνα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἔργο τοῦ ὁσ. Ἀνδρέου Ρουμπλιώφ (15ος αι.). Μόσχα, Πινακοθήκη Τρετιακώφ.
2. Ὁπισθοφύλλο: Μόσχα, Σερκίγιεβ Ποσάντ, Λαύρα Ἁγίας Τριάδος – ἁγ. Σεργίου (1345 κ.ε.)· ὁ Ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (1476/77), ὅπου καί ὁ τάφος τοῦ ἁγ. Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ (+ 1556).
3. Ὁ Ἅγιος Μάξιμος γράφει μέ κάρβουνο στόν τοῖχο τῆς φυλακῆς τόν Κανόνα στό Ἅγιο Πνεῦμα. (Ἔργο καί εὐγενική προσφορά τοῦ ἡπειρώτη ἁγιογράφου κ.Κ.Τάμπη).
4. Ἄγγελος μεταλαμβάνει στή φυλακή τόν Ἅγιο Μάξιμο τόν Γραικό. (Ἔργο καί εὐγενική προσφορά τοῦ ἡπειρώτη ἁγιογράφου κ.Κ.Τάμπη).
5. Ἄγγελος παρηγορεῖ στή φυλακή τόν Ἅγιο Μάξιμο τόν Γραικό. (Ἔργο καί εὐγενική προσφορά τοῦ ἁγιογράφου κ. Γ.Κόρδη)
6. Ἡ λάρνακα μέ τά λείψανα τοῦ Ἁγ. Μαξίμου στή Ρωσία, ὅπου ὑπάρχει γραμμένο τό ἀπολυτίκιο τοῦ Ἁγίου στή Ρωσική γλῶσσα.
7. Δύο ἀκόμα πρωτότυπες Ρωσικές εἰκόνες τοῦ Ἁγίου καί εἰκόνες τῶν μονῶν Volokolamsk καί Otroch.

Μόσχα, Σεργίεβ Ποσάντ,
Λαύρα Αγίας Τριάδος-άγ. Σεργίου

Ίερός Ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.
Στή ΒΔ πλευρά τοῦ Ναοῦ βρίσκεται
ὁ τάφος τοῦ ἁγίου Μαξίμου.

ISBN: 978-960-93-6214-6

Περιεχόμενα τοῦ βιβλίου

Τό βιβλίο διαιρεῖται σέ πέντε μέρη, μέ περιεχόμενα ὅπως φαίνονται στή συνέχεια:

ΜΕΡΟΣ - Α -

Περιλαμβάνει:

-Χαιρετισμό τοῦ Μητροπολίτου Κυρήνης κ.κ. Ἀθανασίου, Ἐξάρχου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας στή Μόσχα.

-Πρόλογο τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων κ.κ.Σεραφεῖμ.

-Εἰσαγωγικό σημείωμα γιά τό βίο, τίς διώξεις καί τό ἔργο τοῦ Ἀγ.Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ καθώς καί φιλολογικό σχολιασμό τοῦ κανόνα, τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ Βλασίου Σαββίδη, τοῦ Ca.S.University τῆς Σχολῆς Ἑλληνικῶν Σπουδῶν, στήν ἔδρα τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας .

-Ἀπόσπασμα τοῦ Κανόνα στή Ρωσοσλαβονική γλῶσσα.

ΜΕΡΟΣ - Β -

Περιλαμβάνει τά παρακάτω ἄρθρα τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Δημητρίου Ἀθανασίου:

-Σύντομα ἱστορικά στοιχεῖα τοῦ Κανόνα πρός τό Ἅγιο Πνεῦμα τοῦ Ἀγ.Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ.

-Ὑμνογραφικά χαρακτηριστικά τοῦ Κανόνα.

-Θεολογικό σχολιασμό τοῦ Κανόνα.

-Τήν πνευματική προσωπογραφία τοῦ Ἀγ. Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ, μέσα ἀπό ἕνα ὕμνογραφικό ποίημα τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ Βατοπαιδινοῦ.

ΜΕΡΟΣ - Γ -

Περιλαμβάνει τόν Κανόνα στό Παράκλητο Πνεῦμα τοῦ Ἀγ. Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ, Ποίημα τοῦ καθηγητῆ κ. Ἀντωνίου Μάρκου.

Στό σχετικό εἰσαγωγικό σημείωμα ὁ ὕμνογράφος Καθηγητής κ. Ἀντώνιος Μάρκου μεταξὺ τῶν ἄλλων σημειώνει καί τά ἑξῆς:

«Μελετῶντας τήν νεοελληνική μετάφραση τοῦ Ρωσικοῦ κειμένου, διαπιστώσαμε ὅτι ἡ παράθεση ἀπό τόν ἁγ. Μάξιμο τῶν Εἰρμῶν τοῦ ἱαμβικοῦ Κανόνος τῆς ἐορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ποιήματος Ἰωάννου τοῦ Ἀρκλᾶ («Θεῖω καλυφθεῖς ὁ βραδύγλωσσος γνόφω...» κ.λ.π.), σέ ἦχο Τέταρτο, μᾶς ὑποχρέωνε νά συνθέσουμε καί τά Τροπάρια βάσει τῶν Εἰρμῶν, ὅποτε προέκυπτε ἕνας νέος ἱαμβικός Κανόνας, σέ «έν πολλοῖς» ἄγνωστο ὅμως μέλος στό εὐρύ κοινό. Γιά τοῦτο ὁδηγηθήκαμε στήν ἀπόφαση τῆς συνθέσεως καί ἐνός δευτέρου Κανόνος, κατά τό παγκοίνως γνωστό μέλος τοῦ Μικροῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος στήν Ὑπεραγία Θεοτόκο («Ὑγρὰν διοδεύσας...» κ.λ.π.), σέ ἦχο πλάγιο τοῦ Τετάρτου. Ὁ δεύτερος αὐτός Κανόνας παρατέθηκε κατά Ὡδή, ἀμέσως μετά τήν ἀντίστοιχη Ὡδή τοῦ πρώτου Κανόνος (ὅπως συνήθως συμβαίνει στόν Ὅρθρο, σέ μνημέες Ἀγίων ἢ Ἑορτές πού τιμῶνται μέ δύο Κανόνες). Καί στίς δύο περιπτώσεις διατηρήθηκε τό ὕφος καί τό πνεῦμα τοῦ ἁγ. Μαξίμου καί καταβλήθηκε προσπάθεια νά χρησιμοποιηθοῦν οἱ βασικές λέξεις (ρήματα, ἐπίθετα) τοῦ Ρωσικοῦ κειμένου.

Ὁ ὁμότιμος καθηγητής κ.Βλάσιος Σαββίδης σχολιάζοντας τό σχετικό ποίημα γράφει :

«..Τό υπό παρουσίασιν νέον ἔργον τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου, ἐδικαίωσεν πλήρως τάς προσδοκίας μας. Πρόκειται περί ἔργου μεγάλου, διότι ἐπέτυχεν εἰς τήν προσπάθειαν τῆς μεταφοῆς τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος, τοῦ μοναχικοῦ ἥθους, τοῦ γλαφυροῦ ὕφους καί τῆς θεολογικῆς σκέψεως τοῦ πρώτου ποιητοῦ του ἁγ. Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ. Μάλιστα ὁ Κανών, ἀποτελούμενος εἰς τήν νέαν του μορφήν ἀπό δύο νέους Κανόνας, ἀναδεικνύει τόν μεγάλον βαθμόν δυσκολίας τοῦ ἐγχειρήματος.

Τό ὕμνογραφικόν ἔργον τοῦ συναδέλφου Ἀγιολόγου καί Ὑμνογράφου, διακρίνεται γενικῶς διά τήν κομψότητα τοῦ ποιητικοῦ λόγου, τήν πυκνότητα τῶν νοημάτων, τήν εὐρηματικότητα τῶν ἰδεῶν καί τήν ἐν συντομίᾳ περιεκτικότητα (ἡ ὁποία εἶναι τό κύριον - κατά τήν γνώμην μου - χαρακτηριστικόν του).

Τά φιλολογικά στοιχεῖα εἰς τό ὅλον ἔργον (προσφωνήσεις εὐλαβείας, μεταφορικά σχήματα, παρομοιώσεις, ποιητικά ἐπίθετα, εἰκόνες, ἀποστροφές, ἀντιθέσεις, κ.λ.π.) εἶναι ἐμφανέστατα καί πυκνά. Κατά τήν μεταφοράν τοῦ Κανόνος τοῦ ἁγ. Μαξίμου εἰς τούς δύο νέους Κανόνας, ὁ νέος Ὑμνογράφος ἐπέτυχεν τόν σεβασμόν εἰς τό ὅλον πνεῦμα τοῦ ἁγίου Ποιητοῦ.»

ΜΕΡΟΣ - Δ -

Περιλαμβάνει σχετικό μουσικό παράρτημα τοῦ Πρωτοψάλτου καί Μουσικοδιδασκάλου κ.Γεωργίου Χρονόπουλου.

ΜΕΡΟΣ - Ε - (Παράρτημα)

Περιλαμβάνει Χαιρετισμούς στόν Ἅγιο Μάξιμο τόν Γραικό. Ἔργο καί αὐτό τοῦ καθηγητῆ Ἀντωνίου Μάρκου, πού γιά πρώτη φορά δημοσιεύονται!

Ἡ κεντρική διάθεση τοῦ βιβλίου γίνεται: Α. Ἀπό τίς ἑκδόσεις Σταμούλη Βιβλιοπωλεῖα:

Ἀθήνα: Ἀβέρωφ 2, τ.κ. 10433, τηλ.: 2105238305, fax: 2105238959

Πειραιάς: Καραολή & Δημητρίου 87, τ.κ. 18534, τηλ.: 2104227504, fax: 2104227577

Email: info@stamoulis.gr

Β. Ἀπό τόν π. Δημήτριο Ἀθανασίου.

e-mail ἐπικοινωνίας: fdathanasiou@gmail.com

Ἀντί ἐπιλόγου.

«...Συγχαίροντες ἀπό καρδίας τόσον τούς ἐλλογιμωτάτους κ. κ. Καθηγητάς Ἀντώνιον Μάρκου, Διευθυντήν τοῦ Ἀγιολογικοῦ Κέντρου «ΟΣΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ» καί χαρισματικόν Ἀγιολόγον - Ὑμνογράφον καί Βλάσιον Σαββίδην, διά τό ἄρτιο καί ἐμπεριστατωμένο Εἰσαγωγικό Σημείωμα τῆς παρούσης Ὑμνογραφικῆς ἐκδόσεως, ὅσον καί τόν Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερο π. Δημήτριο Ἀθανασίου μετά τῆς εὐλαβεστάτης Πρεσβυτέρας του, διά τήν θεοφιλῆ πρόνοια καί τήν συνεργασία των μετά τοῦ εἰρημένου Ὑμνογράφου, εὐχόμεθα διαπύρως

ὅπως τό Πανάγιον καί Ζωοποιόν καί Παντοδύναμον Πνεῦμα, ὁ εἷς τῆς Τριάδος Θεός, τό ὁμότιμον καί ὁμόδοξον τῷ Πατρί καί τῷ Υἱῷ, τό φωτίζον καί στηρίζον καί ἀγιάζον τάς ψυχάς ἡμῶν, εἰρηνεύη καί ποδηγετῇ τήν Μίαν Ἀγίαν Καθολικήν καί Ἀποστολικήν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, πρὸς τόν εὐδιον ἐν οὐρανοῖς λιμένα καί τούς πιστούς εἰς «νομάς χαρισμάτων».

† Ὁ Κυθήρων Σεραφεῖμ

Πηγή: fdathanasiou.blogspot.gr